

Žalgiriečiai užkariavo Nemuną

Savaitgalį Druskininkų miesto šventės proga Nemune surengtose irklavimo varžybose vėl triumfavo NACIONALINIO ŽALGIRIO PASIPRIEŠINIMO JUDĖJIMO komandos.

Žalgiriečiai be didesnių sunkumų triumfavo ir "Vikingų", ir "Drakonų" plaukimuose. Tiesa, žalgiriečiai šįkart varžybose dalyvavo atstovaudami net kelioms ekipoms, o labiausiai sekėsi Prienų ir Birštono žalgiriečių rinktinei.

"Žalgirio" inf.

LIETUVOS OKUPACIJOS DIENORAŠTIS

R. Ozolas: Į SAULĖLYDŽIŲ KRANTĄ

"Žalgiris" toliau spausdina Nepriklausomybės Akto signataro, filosofo Romualdo Ozolo užrašus. Apie mūsų Nepriklausomybę. Apie tautą. Apie jos išlikimą.

2004 05 12. Na, štai, ilgai laukti nereikėjo: jau ir išryškėjo nacionalinių europarlamentarų tipai. Jų tebus du: nacionalai ir europidai. Gal ir kokį kitą vardą gaus kuri grupė galiausiai. Tačiau dabar jį EP rengiasi vykdyti tie, kurie savo tikslu laiko Lietuvos interesų gynimą, ir tie, kurie mano, kad jų paskirtis - atstovavimas bendriems Europos reikalams.

"Lietuvos žiniuose" (2004 05 11) Andrius Navickas, bernardinų elektroninio laikraščio redaktorius, vienas labiausiai žiniasklaidos dabar eksploatuojamų euroentuziastų, sako tiesiai: "Europarlamento rinkimuose balsuosiu ne už "pramušinėtojus", bet už tuos, kurie į Strasbūrą važiuos spręsti visų mūsų, t.y. Europos, reikalų. Jei iš tiesų esame viena Europos tautų šeima, tai, kas gerai visai Europai, gerai ir Lietuvai bei atvirkščiai".

Ką be pridurti! Nebent priminti, kad panašiai kalbėjo ir Maskvos internacionalo entuziastai: kas gerai tarybiniam žmoniems, Tarybų Sąjungai, gerai ir lietuviams, Lietuvai. Nebuvo gerai. Išėjom. Bet Andrius Navickas tada buvo dar labai jaunas, neatsimena.

Užtat jis filosofas. O kaip toks jis turėtų suprasti, kad demokratinėje Europoje "Europos reikalai" sumuojami ir bendravardikliniai iš lietuvių, čekų, vokiečių, lenkų ir kitų Europos tautų reikalų, kad Europos Sąjunga yra tik idėja, o jos turinys yra Europos tautų interesai, gi jie anaipso netapatūs.

Kaip tyčia už dviejų to paties LŽ numerio puslapių - tiesiog klasikinis atsakymas jaunajam mąstytojui: informacija apie tai, kaip, naudodamasi Europos Sąjungos tvarka, Lenkija blokuoja Lietuvai gyvybišką elektros energijos perdavimo liniją per Lenkiją į Vakarus. Iki šiol tiesiog vilkinusi projektus, dabar ji reikalauja, kad kartu su elektros perdavimo linija būtų atnaujinti Lenkijos skirstomieji tinklai. Nausiems ES energetikos ryklams Ignalinos atominė buvo lyg harpūnas gerklėj, todėl šis projektas dar labiau nepriimtinas. Politiškai naikinę Ignalinos atominę elektrinę, jie su dar didesniu uolumu, šįsiek manipuliuodami ir tam tikru ekonominiu naudingumu argumentu Europos Sąjungai, dunsins Lietuvos energetinę nepriklausomybę bei smukdys pragyvenimo lygį Lietuvoje.

Tai kur čia "Europos tautų šeima", kur čia Europos gėris kaip mūsų gėris?

Nacionalinės valstybės kuriamos, kad tautos turėtų tarptautinės saviv-

nos ir savitaigos instrumentus. Į tarptautinius susitarimus - "gėrj visiems" - tautų interesai pervedami per įtemptas derybas ir kompromisus. Jeigu jaunasis interentuziastas siūlo mums į Europos Parlamentą rinkti žmones, kurie važiuotų tik pritariant, kas jį EP nutarimus bus jau prastumta lenkų, vokiečių, prancūzų ar britų, tai ko gi ten, tiesiaiariant, važiuos mūsų europarlamentarai? - pagyventi Strasbūre ar Briuselyje už Lietuvos pinigų ir Briuselio priemokas?

2004 05 13. Kai matai, kaip amerikiečiai tyčiojasi iš Irako arabų, sukliūtų į kalėjimus atėjūnų, užpuolusių jų šalį prieš visokią žmogaus logiką ir tarptautinę teisę, kai pamatai, kaip keršdami arabai sprogdina automobilius, o apdegusius amerikiečius taso gatvėmis ir paskui karia ant tiltų, kai uždarbiauti atvykusiam Amerikos žydai nupjauna galvą kaip bausmę už patyčias iš kalinių, kai supranti, kad ta keršto grandinė niekada nesibaigs, ji per kartas eis į ateitį ir pasaulį ne tik čia vers pragaru, - kai visa tai pamatai blaiviom akim ir įvertini šviesiu protu, suvoki: šitas pasaulis nebetinkamas gyventi, jį reikia sunaikinti.

Tai ir buvo numatyta Paskutiniojo teismo projekte?

2004 05 16. Sakyti tiesų dabar dar sunkiau nei okupacijos metais. Anais laikais žinojai, kad visi bijo, bet tiesos nori, ir tu turi reikalą su suprantančiaisiais, bent jau norinčiais suprasti. Dabar visi irgi bijo, bet net nebe nori girdėti tiesos, tuo labiau - apie ją kalbėti, o visiškai - ją sakyti. Pavojinga, taigi - nenaudinga.

Tiesos sakytojas šiandien yra višiška vienišas. Tada jis buvo vienas, buvo kaustomas baimės, bet žinojo: už šio totalinio sekimo, persekiojimo ir baudimo tvarkos yra kita tvarka, kuri tiesų ne tik toleruoja, kuri pati laikosi tik dėl to, kad sakoma tiesa. Taigi: tiesa kažkur yra, ir yra ne danguje, o žemėje. Dabar, kai visas pasaulis nebe prievartiškai valstybiškai reglamentuotas, kai iš principo visur gali sakyti tiesą, bet interesų tvarka pati reglamentuoja tiesą naudos-neuoliumu, šįsiek manipuliuodami ir tam tikru ekonominiu naudingumu argumentu Europos Sąjungai, dunsins Lietuvos energetinę nepriklausomybę bei smukdys pragyvenimo lygį Lietuvoje.

Tai - psichologinė demokratijos agonijos kasdienybė.

ŽALGIRIS

Nr. 12

SU ŽALGIRIU - UŽ LIETUVĄ!

Specialus dienraščio "Respublika" priedas

Ar skirsime lietuvius tik iš trispalvės?

"Kas mes esame, "Eurovizijoje" dainuodami svetimomis kalbomis ir prisistatydami svetimais vardais?" - klausia Marijampolės atstovas Seime Algis RIMAS.

ŽALGIRIO NACIONALINIO PASIPRIEŠINIMO JUDĖJIMO manifesto teiginiai A.RIMĄ paskatino diskutuoti apie lietuvių kalbą, nežabotus korupcijos mastus ir apie mūsų visų abejingumą.

- MŪSŲ Valstybė Europos Sąjungoje (ES) - Europos tautų sąjungos narė, JŲ Valstybė baigia išnykti unitarinės Europos katilė.

- Kiekvieną kartą įstodami į kokią nors sąjungą mes kažką prarandame. Istoje į ES gavome paramos, atsivėre sienos, bet iš dalies netekome savarankiškumo. Gaila, bet ES teisės aktai turi viršenybę prieš Lietuvos teisės įstatymus. Su tuo Seime tenka dažnai susidurti, mes tam negalime paprieštarauti.

- MŪSŲ Valstybėje būtų neskubama pirmiesiems balsuoti už ES Konstituciją ar Lisabonos sutartį - ji būtų atiduota visuotiniam referendumui. JŲ Valstybėje balsuojama už bet ką, kad tik būtų įsisteikta šeiminkams.

- Lisabonos sutartį, be abejonės, turėjo svarstyti visa tauta referendume. Tai labai svarbus dokumentas, galintis turėti rimtų pasekmių. Ir Seimo nariai, pripažinkime, neišnarstę po kauliuką visų sutarties pliusių ir minusų.

- MŪSŲ Valstybėje viešojo erdvėje vyrantų lietuvių kalba, JŲ Valstybėje labiau nei tarybiniais metais rusų dominuoja anglų kalba.

- Pavyzdžių toli ieškoti nereikia. Kur nuveda pataikavimas, parodė neseniai įvykusi "Eurovizija". "Eurovizijoje" Lietuvos atstovas dainavo anglų ir rusų kalbomis. Ar buvo

privaloma? Ne. O mūsų kaimynai estai dainavo estiškai ir jiems netgi geriau pasisekė. Ar mes neturime gabių poetų, kurie rašytų lietuviškus žodžius, neturime kompozitorių, kurie sukurtų lietuvišką muziką? Man atrodo, kad tik dainuodami lietuviškai galėtume didžiuoti atstovaujant Lietuvai. Vėliau televizorių išjungęs ir pristatymo nepamatęs žiūrovas net suprasti negali, kas dainuoja: rusas, britas ar lietuvis... Dainininkų pseudonimai angliški, dainų pavadinimai - angliški.

Gimtosios kalbos grynumas prastėja. Paklausykime vakarais rodomų televizijos laidų. Baisu - keiksmazodžiai, barbarizmai. Turime prie Seimo Lietuvių kalbos komisiją ir inspekciją, jos turėtų dirbti ir rezultatai turėtų būti kur kas geresni. O dabar mes vis labiau tolstame nuo savo kalbos. Kalba grynėsnė Lietuvos provincijoje, mažesniuose miestuose, o Vilniuje kalbos padėtis mane labai liūdina. Į sostinę atvažiuojam žmogui iš kaimo beveik neįmanoma susirasti reikalingos įstaigos. Ant kai kurių Vilniaus pastatų, viešbučių lietuviškų pavadinimų nebėra. Jeigu Lietuvoje priimtas įstatymas, kad lietuvių kalba yra valstybinė kalba, tai jokia kita kalba jos pakeisti negalėtų. Bet taip nėra ir tai - mūsų liberalizmo, žmonių nereiklumo rezultatai.

- MŪSŲ Valstybėje vyraujancia jėga būtų vidurinė klasė, JŲ Valstybėje viskas atiduodama monopolistiniams klanams.

- Manau, mūsų šalyje sudaromos sąlygos klanams veikti, ir jie naudojasi ta galimybe. Lietuva apraizgyta korupcijos. Deklaruojama, kad dedame didžiules pastangas kovo-

dami prieš korupciją, o man atrodo, kad korupcija tik plečiasi. Seime buvo pristatyta antikorupcinės komisijos ataskaita už praėjusius metus. Popieriuose gražu, deklaruojama plati veikla, didelės pastangos, bet naudos, efektyvumo iš to maža, rezultatų nėra. Kodėl negalima? Galima viską pažaboti, taip pat ir korupciją. Tik reikia į visus vienodai žiūrėti ir visus vienodai matyti. Ne tai, kad už vištos pavogimą į kalėjimą, o už milijonų pradanginimą - nieko. Geriausias pavyzdys - sendoriai su Vakarų farmacijos įmonėmis. Nors ir žinome, kad kai kurie net rusiški vaistai yra ne blogesni ir daug pigesni, jų neįsileidžiame. Neapsimoka tiems, kurie turi ir ne pačių geriausių ketinimų, nes, perkant už mažą sumą, mažai ir atliks. Kai į šį reikalą įsikišo sveikatos apsaugos ministras Algis Čaplikas, tai prasidėjo totalinis puolimas prieš jį, grasinimai atleisti iš darbo. Ką nors pakeisti gali tik patys žmonės. Turime keistis visi. Liūdina, kad tai gali trukti ilgai, žmonės vis dar yra labai abejingi. Abejingumas - mūsų pačių priešas, kai tai suvoksimė, tada ir galėsime tikėtis gyventi geriau.

- MŪSŲ Valstybės teismais žmonės pasitiktų, nes jie gintų žmogaus interesus, JŲ Valstybėje teismai gina klanų interesus.

- Sutiksiu, kad ne visada turiu atsakymą klausiantiems, kas valdo mūsų valstybę. Vadovavau EBSW komisijai, kuri tyrė piktnaudžiavimus. Komisijos nuomone, daug kur kalti buvo teisėjai, tyrė vienokias su tuo susijusias bylas. Išieškant iš kaltininko iš EBSW paimtus pinigus, tretiesiems asmenims buvo uždėtas turto areštas, o atsitiko taip, kad viena teisėja turto areštą panaikino

ir to turto beregint nebeliko. Ta pati teisėja neseniai pretendavo į Apeliacinio teismo teisėją. Ir būtų praėjusi, jeigu nebūtume informavę Seimo. Nepasitenkinimas buvo didžiulis. Bandėme paspausti ir keturis teisėjus, kurie, mūsų manymu, laiku nepriėmę sprendimų prisidėjo prie valstybės pinigų išsekimo. Mūsų komisija pasiūlė teisėjų tarybai teisėjų darbą įvertinti, juos nubausiti. Ir ką jūs manote? Visus keturis teisėjus taryba išteisino, visi kaip angeliukai švarūs toliau eina pareigas. EBSW byloje landa buvo delsimas. Aš pats gavau klausimą: kokią turite teisę kistiis į teisėjų darbą?

- O kokia būtų JŲSŲ PATIES valstybė? Kuo ji skirtųsi nuo JŲ Valstybės?

- Valstybės vienas žmogus nesukurs, tai aišku. Bet aš turiu savo valstybės viziją. Norėčiau, kad mano valstybėje būtų gera gyventi, kad žmonės ir jų turtas būtų saugūs, kad žmonės gyventų iš savo darbo, gerbtų savo darbo vietą, kad plačiau turėtų būti tikrą mokslu pasiekimai. Kiek Lietuva turi institutų, o rezultatai - nėra. Mano valstybėje savo mąstymą turėtų perkainoti patys žmonės. Istoje į Europos Sąjungą, turime galimybių importuoti naujausias technologijas. Išviežame. Bet kas iš to. Iranga nauja, o darbininkų sąmonė liko sena. Statybinkai puikiausią aparatūrą turi, o jų darbo kokybė kokia buvo, tokia ir liko. Užsieniečiai tokiais pat įrenginiais dirba, bet jų sienos nėra kreivos, tinkas po metų nebyra. Mano valstybėje ateities karta, studentai, būtų rengiami pažangesniais metodais.

Prieš Europą Lietuva nuleido rankas

Pirmąjį birželio savaitgalį mūsų šalyje ir visame žemyne bus renkami naujojo Europos Parlamento (EP) nariai. Penkerius metus šioje institucijoje, leidžiančioje mūsų gyvenimą reguliuojančius teisės aktus, dirbo ir trylika tautos išrinktųjų.

„Respublikos“ redakcijoje su-
rengtoje ŽALGIRIO NACIONALINI
PASIPRIEŠINIMO JUDEJIMO
diskusijoje apie EP narių iš
Lietuvos veiklą, matyti, tyčia pra-
ziopsotą mūsų šalies galimybę iš-
saugoti veikiančią Ignalinos atomi-
nę elektrinę, mažųjų šalių šansus
Europos galingųjų šeimoje, euro-
parlamentarų atlyginimus dalyvavo
Liberalų ir demokratų aljanso už
Europą frakcijos narys Šarūnas BI-
RUTIS, Sąjungos už tautų Europą
frakcijos narys Gintaras DIDŽIO-
KAS ir Socialistų frakcijos EP na-
rys Aloyzas SAKALAS. Europarlar-
mentarus kalbino žurnalistas Julius
GIRDVAINIS.

J.GIRDVAINIS: Čekijos pre-
zidentas Vaclavas Klausas kalbėdamas EP pasakė, kad Euro-
pos Sąjungoje (ES) nėra jokios
demokratijos, o Europos Komisa-
ja (EK) formuojama keistais
principais. Vieni parlamentariai
prezidentui plojo atsisoje, o ki-
ti demonstratyviai išėjo iš sa-
lės. Kaip pasielgėte Jūs?

A.SAKALAS: Mūsų frakcijoje
buvo pasipiktinusių žmonių, dalis

jų net išėjo iš salės. Tokia kalba,
kokią pasakė VKlausas, buvo dau-
geliui nepriimtina. Aš likau salėje,
norėjau paklausti, ką prezidentas
pasakys iki galo.

Parlamentarus papiktino VKlau-
so pozicija dėl ES, o aš esu ramesnis,
nad nepašokau ir nepabėgau. Aš
nepritariu tokiai pozicijai, nes pre-
zidentas yra net ne euroskeptikas,
o ES priešas. Tiesa, šešis mėnesius
pats ir vadovauja ES, kai bendrijai
pirmininkauja Čekija.

Š.BIRUTIS: Aš tik iš dalies
sutikčiau su A.Sakalu, nes kie-
kvienas žmogus ne tik gali, bet ir
privalo turėti savo nuomonę ir ją
išsakyti. Politikai turi būti toleran-
tiški ir EP narių nepagarba vienos
iš šalių vadovui man nesuprantama.
Lietuvoje politikai tarp savų
ieško priešų, o Europoje toleran-
cijos bei demokratijos tradicijos
yra gilesnės.

Visada turi išgirsti iki galo, ga-
li nesutikti, diskutuoti, bet kie-
kviena nuomonė yra gerbtina. Be
abejo, Čekijos prezidentas yra eu-
roskeptikas, bet jo pasakymuose
yra ir nedidelė tiesos dalis - Eu-

ropoje irgi reikia dialogo, demo-
kratijos, diskusijos. Tai pripažįsta
ir pati ES.

Kodėl nebuvo patvirtinta Eu-
ropos Konstitucija? Todėl, kad ne-
buvo diskusijos su piliečiais -
olandai ir prancūzai juk aiškiai
pasakė, kad dėl šio dokumento su-
jais niekas nesitarė, jų niekas ne-
klausė.

Lietuvos piliečių apie tai irgi
niekas neklausė, niekas nesitarė,
o Seimas net neskaitė Konstituci-
jos priėmė. Didelį dokumentą an-
glijai ir prancūzų kalbomis, kurio
net vertimo dar nebuvo. Nemanau,
kad visi Seimo nariai taip gerai moka
šias kalbas, kad galėtų įdėmiai per-
skaityti tokį sudėtingą dokumentą.
Reikia pripažinti, kad piliečiams tu-
rėjo būti išaiškinta, kokią Europą
kuriamo, tad VKlausas kalboje yra
tiesos.

G.DIDŽIOKAS: Aš sėdėjau
iki kalbos galo ir klausiau VKlauso
- man buvo labai gaila, kad Socia-
listų frakcija demonstravo tokią
nepagarbą žmogui, kuris nieko bloga
nepasakė. Be to, jis išrinktas
laisva čekų valia.

Negalėčiau sutikti, kad Čekijos
prezidentas yra euroskeptikas. Ši
etiketė žmogui prikljuojama arba
tam tikrų politinių sluoksnių, arba
tam tikros pakraipos žiniasklaidos.
VKlausas pasakė daug teisingų
dalykų, nors su kai kuo ir nesutinku.
Tačiau net ir prezidentai turi
teisę perlenkti, o kad Čekijos va-
dovas yra euroskeptikas - nepasa-
kyčiau.

EP egzistuoja demokratijos
stoka. Čia valdo dvi didžiosios
frakcijos - Europos liaudies par-
tija ir socialistai. Atrodo, kad tai
du priešingi poliai, nuolat konku-
ruojama dėl požiūrio į vertybi-
nius dalykus. Tačiau kai prasideda
kalbos apie EP valdymą, pos-
tų dalybas, šios jėgos iškart su-
itaria ir mažesniųjų frakcijų balsai
nieko nereikia. Tai - demokrati-
jos grimasos, ką ir turėjo ome-
nyje VKlausas.

Mūsų kadencijos Parlamentą
valdė abiejų didžiųjų frakcijų atsto-
vai, už kuriuos tik beliko simboliš-
kai balsuoti. Viskas iš anksto buvo
surtata.

Negaliu sutikti su Š.Biručiu,

kad referendumai dėl Europos
Konstitucijos nepavyko Nyderlanduose
ir Prancūzijoje, nes esą buvo
nepasitarta su piliečiais. Pralaimė-
ta dėl kitų priežasčių - vidaus poli-
tikos, emigracijos, nedarbo - tai,
kas piktina paprastus piliečius.
Lietuvoje, matyt, toks referendu-
mas irgi pralaimėtų.

Šiandien panašus procesas
vyksta ir Lietuvoje - politikai ne-
linkę spręsti susikaupusių proble-
mų. Matome tik populizmą. Nai-
kinsim LEO LT, nenaikinsim. Ir
niekas realiai nedaroma. Vienam
žmogui sukūrėme ministeriją, ko-
jom trepsim, o darbas nevyksta.
Tik viešųjų ryšių akcijos, kad pa-
piktintume piliečius.

A.SAKALAS: Kai iš EP tri-
būnos kalbantis žmogus neįžeidi-
nėja parlamentarų, nėra jokio pa-
grindo išeiti iš salės. Visai kitaip
buvo Lietuvoje, kai vienas aukš-
tas svečias iš Izraelio nuo Seimo
tribūnos įžeidinėjo visą Parla-
mentą ir mūsų šalį. Tada reikėjo pa-
likti salę, bet prisipažįstu, kad to
nepadariau. Iš pagarbos kitai valsty-
bei.

Š.BIRUTIS: Lisabonos sutar-
tyje dabar numatyta, kad Europos
Komisijos (EK) pirmininkas bus
skiriamas iš tos politinės grupės,
kuri turės daugumą EP. Tai taip pat
verčia sunerimti, nes iki šiol EK
pirmininką rinkdavo valstybės, at-
sižvelgdamos į daugelį faktorių.

Mes turime diskutuoti dėl ES
ateities, todėl yra labai teisinga, kai
yra tokių prezidentų kaip Čekijos,
kurie išsako savo nuomonę.

J.GIRDVAINIS: ES negali
būti nekritikuotina?

Š.BIRUTIS: Žinoma, kad ne,
nes tai yra gyvas organizmas, kuris
vystosi. *Status quo* negali būti.

J.GIRDVAINIS: Ar nemanote,
kad buldozeriu stumiama
Lisabonos sutartis aiškiai igno-
ruoja Lietuvos valstybės reika-
lus, interesus ir lietuviškumą?

G.DIDŽIOKAS: Negalėčiau
sakyti, kad Lisabonos sutartis stu-
miama buldozeriu. Procesas yra
ilgas, prasidėjęs nuo Europos
Konstitucijos kūrimo, ES plėtros
etapų, kurie buvo sėkmingai įgy-
vendinti. Mes matome didžiulę pa-
žangą. Visos Lietuvos politinės
partijos, iki šiol išrinktos į Parla-
mentą, deklaravo savo kryptį į ES,
o visuomenė buvo gliaui įtraukta į
šią diskusiją.

Š.BIRUTIS: Lisabonos sutar-
ties procesas yra žingsnis į priekį,
ir negalėčiau pasakyti, kad Lietuvos
interesai nukentės. Tiesiog ES
sprendimų priėmimas taps papras-
tesnis, o EP, kaip vienintelė 370 mln.
Europos žmonių tiesiogiai renkama
institucija, įgis daugiau galių.

A.SAKALAS: Aš irgi manau,
kad EP galių sustiprėjimas yra tei-
giamas dalykas. Beveik visi ES
sprendimai ir dabar neįmanomi be
Parlamento pritarimo.

J.GIRDVAINIS: Ar demo-
kратиška Airiją versti dar kartą
referendumu priimti Lisabonos
sutartį, jei airiai kartą ją jau
atmetė?

G.DIDŽIOKAS: Airijos val-
dančiosios partijos atstovai yra ma-
no frakcijos lyderiai, formavę savo
šalies Vyriausybę. Kas įvyko Airi-
joje? Referendum prieš Lisabonos
sutartį kampanija buvo geriau fi-
nansuojama nei Vyriausybės kam-
panija „už“.

Iš kur atėjo tie pinigai? Iš tų
kompanijų, kurių valdybose sėdi
buvę Amerikos generolai. Airiams
labai skausmingas nepriklausomy-
bės klausimas, nes jie tiek kentėjo
priespauda.

J.GIRDVAINIS: Sakydamas
apie Amerikos generolus turite
omenyje JAV ir Europos konku-
renciją?

Negaliu sutikti, kad Čekijos
prezidentas yra euroskeptikas. Ši
etiketė žmogui prikljuojama arba
tam tikrų politinių sluoksnių, arba
tam tikros pakraipos žiniasklaidos.
VKlausas pasakė daug teisingų
dalykų, nors su kai kuo ir nesutinku.
Tačiau net ir prezidentai turi
teisę perlenkti, o kad Čekijos va-
dovas yra euroskeptikas - nepasa-
kyčiau.

EP egzistuoja demokratijos
stoka. Čia valdo dvi didžiosios
frakcijos - Europos liaudies par-
tija ir socialistai. Atrodo, kad tai
du priešingi poliai, nuolat konku-
ruojama dėl požiūrio į vertybi-
nius dalykus. Tačiau kai prasideda
kalbos apie EP valdymą, pos-
tų dalybas, šios jėgos iškart su-
itaria ir mažesniųjų frakcijų balsai
nieko nereikia. Tai - demokrati-
jos grimasos, ką ir turėjo ome-
nyje VKlausas.

Mūsų kadencijos Parlamentą
valdė abiejų didžiųjų frakcijų atsto-
vai, už kuriuos tik beliko simboliš-
kai balsuoti. Viskas iš anksto buvo
surtata.

Negaliu sutikti su Š.Biručiu,

G.DIDŽIOKAS: Žinoma,
Amerika nenori geopolitiškai sti-
rios Europos. Viena vertus, tarsi
esame strateginiai partneriai, o ki-
ta vertus - konkurentai.

Š.BIRUTIS: Nei Lisabonos
sutartyje, nei kitur nėra deklaruo-
jama ES kaip federalinė valstybė.

G.DIDŽIOKAS: Tačiau tokių
pavojų esama ir bandymų yra. Kai
kurie atskiri epizodai ir kai kurių
didžiųjų EP frakcijų bandymai jau
matyti - kalbama apie tam tikrų ga-
lių ir kompetencijos perdavimą į
ES lygmenį.

Mano frakcija aiškiai sako, kad
jeigu esame stumiami į federalinį ly-
gmenį ir sprendimų priėmimą aukš-
tesniu lygmeniu nei nacionalinis,
rimtai priešinamės. Tokia mūsų po-
litika ir mes matome tokių grėsmių,
pavyzdžiui, iš kolegų, priklausančių
liberalų, socialistų frakcijoms. Jie to-
kių grėsmių mato mažiau.

Š.BIRUTIS: Tikiuosi, čia jūs
ne apie mane? Pas liberalus yra
nuomonių pluralizmas, todėl nega-
lima visų sudėti pagal vieną li-
niuotę?

G.DIDŽIOKAS: Liberalai ir
socialistai kažkodėl balsuoja labai
vieningai.

J.GIRDVAINIS: Ar nemato-
te pavojaus tokiai mažai valsty-
bei ir jos nepriklausomybei kaip
Lietuva, nes EP svarbiausią įta-
ką ir turi didžiosios šalys?

A.SAKALAS: Taip nepasaky-
čiau. Plenarinių posėdžių salėje bal-
savimai vyksta jau po to, kai visas
būna apsvaistytas komitetuose ir
frakcijose. Jeigu ką nors racionalaus
siūlai komitete, niekam nebūna už-
kimšta burna, niekas nesako, kad
užsikimšk, nes esi iš mažos valsty-
bės. Mažai gali padaryti, jeigu kalbi
tik plenarinių posėdžių salėje, kur
tam skiriama vos minutė.

J.GIRDVAINIS: Ką jums
konkrečiai pavyko nuveikti per
penkerius metus?

A.SAKALAS: Pirmiausia su-
sirūpinau vaikų teisių apsaugos
problemomis. Kreipiausi į tuome-
tinį teisingumą, laisvės ir saugumo
komisarą Franką Fratini, prašyda-
mas, kad jis parengtų dokumentą
dėl vaikų teisių apsaugos. Nuo tada
šis klausimas EP svarstomas gana
dažnai. Tai tik vienas pavyzdys, kai
komisaras nekreipė dėmesio, kad
esu iš mažos šalies.

Manau, kad vaikų apsaugos po-
litika pagerėjo visoje ES. Pavyz-
džiui, jei kurioje nors bendrijos ša-
lyje nuteisiamas pedofilas, kitoje
šalyje jis jau nebebus įsidarbinti
auklėjant vaikus.

Š.BIRUTIS: Mano visi nu-
veikti darbai EP yra realūs. Pri-

klausau Energetikos, pramonės ir
moksliinių tyrimų komitetui ir ki-
tam - Vidaus rinkos ir vartotojų
teisių apsaugos. Nuo savo kadenci-
jos pradžios aktyviai pradėjau
veiklą dėl energetikos jungčių kū-
rimo. Man pavyko įtikinti savo
frakciją, o vėliau kitus, kad tos
jungtys yra būtinos.

Vėliau tapau savo frakcijos pra-
nešėju dėl tarptinkinio ryšio po-
kalbių kainų. Nelengvas darbas,
bet sumažinti tas kainas net penkis
kartus pavyko, nors EP veikia labai
stiprūs mobiliųjų telekomunikacijų
lobistai. Taip pat teikiau pataisais ir
dėl labai svarbios - taip pat ir Lie-
tuvai - Paslaugų direktyvos.

J.GIRDVAINIS: Kalbate,
kad aktyviai dirbote elektros
jungčių klausimu, tačiau kodėl
jū iki šiol neturime, o po
pusmečio uždarysime ir Ignalinos
jėgainę?

Š.BIRUTIS: Galbūt kartais ir
noro neturėjome. Per dešimt metų
mes nepajudinome net mažojo
pirštelio. Tačiau pagrindinė to prie-
žastis - monopolizuota politika, in-
teresai. Nieko nepadarėme, kad
būtų pratęstas Ignalinos elektrinės
darbas, dėl dujinių interesų.

Žinoma, kad uždarius jėgainę
dvigubai padidės dujų suvartojimas
ir iš to uždūris tie tarpininkai, kurie
netiesiogiai finansuoja partijas.
Kremliaus interesus yra jaučiamas,
o priklausomybė nuo vieno vamz-
džio yra gliaui paslėpti interesai.

Tačiau elektros jungčių atžvil-
giu per penkerius metus padaryta
nemažai. Iki šiol buvo įmanomas
tik jungčių studijų finansavimas, o
šiemet 4 mlrd. eurų (apie 13,8
mlrd. litų) jau skirta konkrečioms
projektams. 175 mln. eurų (603
mln. litų) atiteks Baltijos-Svedijos
projektui.

G.DIDŽIOKAS: Iš kolegų
Šarūno galima suprasti, kad ener-
getikos srityje EP jis dirbo tik vi-
nas, o likę parlamentarai, mes su
kolega A.Sakalu tik atostogavo-
me?

Š.BIRUTIS: Aš kalbėjau apie
savo komiteto veiklą.

J.GIRDVAINIS: EP nepalai-
kė Bulgarijos prašymo dar-
svarstyti galimybę neuždaryti
Kozlodžiaus atominės elektrinė-
s, o tai galėjo tapti ir prece-
dentu realiai palikti veikti Ignal-
inos atominę. Kaip balsavote
jūs šiuo Lietuvos galbūt ypač
svarbiu klausimu?

G.DIDŽIOKAS: Šį prašymą
palaikiau.

Š.BIRUTIS: Tai buvo ne tie-
sioginis prašymas, o tik vienas iš
niuanų pajudinti tą situaciją. Lie-

tuvos ir Bulgarijos situacija nėra
tokia pati. Bulgarijai savo energeti-
nę sistemą yra integravę į Europos
rinką, o mes - ne. Bulgarijai savo
jėgainės klausimą kelė ekonomie-
niu, o mes - politiniu lygmeniu.

Kaip aš balsavau? Negaliu da-
bar pasakyti, nes šio klausimo ne-
sureikšminau.

G.DIDŽIOKAS: Ne, tai buvo
aiškus politinis dokumentas, kuris,
jeigu būtų palaikytas EP, taptų pre-
tekstu ir mums galbūt dar išside-
rėti Ignalinos atominės veiklos
pratęsimą. Visa kita - jau detalės.

A.SAKALAS: Taip pat tos re-
zoliucijos nesureikšminau. Gal ir
būtų geras precedentas Lietuvai,
tačiau mes pasirašėme stojimo į
ES sutartį, kurią ratifikavo visos
bendrijos šalys.

Jeigu mes norėtume pratęsti
atominės elektrinės darbą, reikėtų
visų valstybių prašyti peržiūrėti šią
sutartį.

J.GIRDVAINIS: O kas truk-
do kreiptis į 26 ES šalis ir pa-
prašyti?

A.SAKALAS: Būtų labai sun-
ku ką nors pasiekti - reikėjo nepa-
sirašyti tokios sutarties, kuria įsi-
pareigojame uždaryti elektrinę.

J.GIRDVAINIS: Kas turėtų
atsakyti už tokią nenaudingą
valstybei sutartį?

A.SAKALAS: Buvę vyriausie-
ji euroderbybininkai Vygaudas Ušac-
kas ir Petras Auštrevičius.

G.DIDŽIOKAS: Visada gali-
mos išimty. Tačiau tie derybininkai
labai skubėjo įsiamžinti istoriją.
Derėtis galima, bet ne bet kokiu kai-
ku. Tie politikai, kurie sakė nesku-
bėkime derėtis, nie išsaugokime
elektrinę, iškart būdavo išvadunami
eurointegracijos stabdytojai.

Derėtis buvo būtina ne tik dėl
Ignalinos, bet ir išmokų žemdir-
biams, tai lenkai darė labai kietai,
iki paskutinės akimirkos. EP nėra
solistų, ten veikia politinės frakci-
jos, be kurių pritarimo negali būti
priimtas joks dokumentas.

O dėl Paslaugų direktyvos juk
mums pavyko. Didžiosios valsty-
bės siekė prastumti tik joms nau-
dingas formulutes.

J.GIRDVAINIS: ES gyvena
tarsi bendroje rinkoje, tačiau ar
realu, kad kada nors visose ša-
lyse atlyginimai, socialinės iš-
mokos taip pat suvienodės?

Š.BIRUTIS: Būtent, negalima
skaldyti valstybių ir taip turėtų bū-
ti. O ne skaldyti, ką dažniausiai da-
ro socialistai, saugodami didžiųjų
valstybių interesus. Prancūzai, vo-
kiečiai būtent taip ir elgiasi.

G.DIDŽIOKAS: Kodėl EP do-
minuoja didžiosios valstybės? So-

lidarumą jie supranta tik tai, kas
yra geriau jiems. Todėl atsvara ir
balansas iš mažųjų ar naujų ES na-
rių yra būtini dalykai. Kodėl dėl sa-
vo interesų taip aršiai kovoja Len-
kijos EP nariai ir dėl to net kartais
yra išvadunami euroskeptikais?

Todėl, kad Lenkija yra svarbi
ES rinka - apie 40 mln. gyventojų.
Lenkai nebijo, todėl mums jų po-
zicija yra labai svarbi ir galime kar-
tu eiti kaip už garvežio.

Lygiai taip pat galima kalbėti
apie solidarumą, kai kalba pakrysta
apie pinigus. Su mumis dažnai
labai solidarūs būna vokiečiai,
prancūzai, visokeriada priitaria. Ta-
čiau kai tik prasideda kalbos apie
pinigus, jie tampa tarsi kurti. Rei-
kia balsuoti dėl tiesioginių išmokų
žemdirbiams - ir staiga tie kolegos
nuleidžia akis ir paspaudžia myg-
tuką „prieš“.

J.GIRDVAINIS: Sakoma,
kad kiekvienas mūsų europarlar-
mentaras per vieną kadenci-
ją įvairiomis išmokomis gauna
apie 5 mln. litų, tad ar šie pi-
nigai mokami už realų indelį į
mūsų valstybės gerovę?

G.DIDŽIOKAS: Tai - visiška
nesąmonė.

Š.BIRUTIS: Labai nestubau to-
kiu neatsakingu mūsų Seimo pirmi-
ninko teigimu, kad per metus EP
narys gauna apie milijoną litų. Poli-
tikai neturi būti populistai ir supas-
tikti, kad Lietuvos europarlamentarams
algas mokoje tas pats Seimas.

EP nariai į rankas negauna pi-
nigų brangiems lėktuvų bilietams
skraidyti po visą pasaulį, konsul-
tantams, kurių tikrai reikia, išlai-
bėkime derėtis, nie išsaugokime
elektrinę, iškart būdavo išvadunami
eurointegracijos stabdytojai.

Derėtis buvo būtina ne tik dėl
Ignalinos, bet ir išmokų žemdir-
biams, tai lenkai darė labai kietai,
iki paskutinės akimirkos. EP nėra
solistų, ten veikia politinės frakci-
jos, be kurių pritarimo negali būti
priimtas joks dokumentas.

O dėl Paslaugų direktyvos juk
mums pavyko. Didžiosios valsty-
bės siekė prastumti tik joms nau-
dingas formulutes.

J.GIRDVAINIS: ES gyvena
tarsi bendroje rinkoje, tačiau ar
realu, kad kada nors visose ša-
lyse atlyginimai, socialinės iš-
mokos taip pat suvienodės?

Š.BIRUTIS: Būtent, negalima
skaldyti valstybių ir taip turėtų bū-
ti. O ne skaldyti, ką dažniausiai da-
ro socialistai, saugodami didžiųjų
valstybių interesus. Prancūzai, vo-
kiečiai būtent taip ir elgiasi.

G.DIDŽIOKAS: Kodėl EP do-
minuoja didžiosios valstybės? So-

lidarumą jie supranta tik tai, kas
yra geriau jiems. Todėl atsvara ir
balansas iš mažųjų ar naujų ES na-
rių yra būtini dalykai. Kodėl dėl sa-
vo interesų taip aršiai kovoja Len-
kijos EP nariai ir dėl to net kartais
yra išvadunami euroskeptikais?

Todėl, kad Lenkija yra svarbi
ES rinka - apie 40 mln. gyventojų.
Lenkai nebijo, todėl mums jų po-
zicija yra labai svarbi ir galime kar-
tu eiti kaip už garvežio.

Lygiai taip pat galima kalbėti
apie solidarumą, kai kalba pakrysta
apie pinigus. Su mumis dažnai
labai solidarūs būna vokiečiai,
prancūzai, visokeriada priitaria. Ta-
čiau kai tik prasideda kalbos apie
pinigus, jie tampa tarsi kurti. Rei-
kia balsuoti dėl tiesioginių išmokų
žemdirbiams - ir staiga tie kolegos
nuleidžia akis ir paspaudžia myg-
tuką „prieš“.

J.GIRDVAINIS: Sakoma,
kad kiekvienas mūsų europarlar-
mentaras per vieną kadenci-
ją įvairiomis išmokomis gauna
apie 5 mln. litų, tad ar šie pi-
nigai mokami už realų indelį į
mūsų valstybės gerovę?

G.DIDŽIOKAS: Tai - visiška
nesąmonė.

Š.BIRUTIS: Labai nestubau to-
kiu neatsakingu mūsų Seimo pirmi-
ninko teigimu, kad per metus EP
narys gauna apie milijoną litų. Poli-
tikai neturi būti populistai ir supas-
tikti, kad Lietuvos europarlamentarams
algas mokoje tas pats Seimas.

EP nariai į rankas negauna pi-
nigų brangiems lėktuvų bilietams
skraidyti po visą pasaulį, konsul-
tantams, kurių tikrai reikia, išlai-
bėkime derėtis, nie išsaugokime
elektrinę, iškart būdavo išvadunami
eurointegracijos stabdytojai.

Derėtis buvo būtina ne tik dėl
Ignalinos, bet ir išmokų žemdir-
biams, tai lenkai darė labai kietai,
iki paskutinės akimirkos. EP nėra
solistų, ten veikia politinės frakci-
jos, be kurių pritarimo negali būti
priimtas joks dokumentas.

O dėl Paslaugų direktyvos juk
mums pavyko. Didžiosios valsty-
bės siekė prastumti tik joms nau-
dingas formulutes.

J.GIRDVAINIS: ES gyvena
tarsi bendroje rinkoje, tačiau ar
realu, kad kada nors visose ša-
lyse atlyginimai, socialinės iš-
mokos taip pat suvienodės?

Š.BIRUTIS: Būtent, negalima
skaldyti valstybių ir taip turėtų bū-
ti. O ne skaldyti, ką dažniausiai da-
ro socialistai, saugodami didžiųjų
valstybių interesus. Prancūzai, vo-
kiečiai būtent taip ir elgiasi.

G.DIDŽIOKAS: Kodėl EP do-
minuoja didžiosios valstybės? So-

lidarumą jie supranta tik tai, kas
yra geriau jiems. Todėl atsvara ir
balansas iš mažųjų ar naujų ES na-
rių yra būtini dalykai. Kodėl dėl sa-
vo interesų taip aršiai kovoja Len-
kijos EP nariai ir dėl to net kartais
yra išvadunami euroskeptikais?

Todėl, kad Lenkija yra svarbi
ES rinka - apie 40 mln. gyventojų.
Lenkai nebijo, todėl mums jų po-
zicija yra labai svarbi ir galime kar-
tu eiti kaip už garvežio.

Lygiai taip pat galima kalbėti
apie solidarumą, kai kalba pakrysta
apie pinigus. Su mumis dažnai
labai solidarūs būna vokiečiai,
prancūzai, visokeriada priitaria. Ta-
čiau kai tik prasideda kalbos apie
pinigus, jie tampa tarsi kurti. Rei-
kia balsuoti dėl tiesioginių išmokų
žemdirbiams - ir staiga tie kolegos
nuleidžia akis ir paspaudžia myg-
tuką „prieš“.

J.GIRDVAINIS: Sakoma,
kad kiekvienas mūsų europarlar-
mentaras per vieną kadenci-
ją įvairiomis išmokomis gauna
apie 5 mln. litų, tad ar šie pi-
nigai mokami už realų indelį į
mūsų valstybės gerovę?